

МЕТРЫКА

Вялікага
Княства Літоўскага
(1523 – 1560)

43
—
43

МЕТРЫКА

Вялікага
Княства Літоўскага

*Архіў Канцылярыі
Вялікага Князя
Літоўскага*

М.С.С.

2003

NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF BELARUS
HISTORY INSTITUTE OF THE NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF BELARUS

METRYKA

Vialikaha
Kniastva Litoŭskaha
(1523 – 1560)

Kniha zapisaŭ 43

METRICA

of the Grand Duchy
of Lithuania
(1523 – 1560)
Book of inscriptions 43

MGDL
Minsk
«Belaruskaya navuka»
2003

НАЦЫЯНАЛЬНАЯ АКАДЭМІЯ НАВУК БЕЛАРУСІ
ІНСТЫТУТ ГІСТОРЫІ НАЦЫЯНАЛЬнай АКАДЭМІІ НАВУК БЕЛАРУСІ

МЕТРЫКА

Вялікага Княства Літоўскага

Кніга 43
(1523 – 1560)

Кніга запісаў 43
(Копія канца XVI ст.)

Парыхтаваў
кандыдат гістарычных навук
В. С. Мянжынскі

Мінск
«Беларуская навука»
2003

УДК 930.22:94(476) «15»
ББК 63.3.(4 Бел)
М 54

Рэдакцыйная калегія:

Г. Я. Галенчанка, М. П. Касцюк, М. К. Кошалеў,
В. С. Мянжынскі, У. І. Навіцкі, М. С. Сташкевіч

Рэцэнзенты:

кандыдат гістарычных навук Ю. М. Бохан
кандыдат гістарычных навук В. А. Варонін
кандыдат гістарычных навук А. І. Груша

Метрыка Вялікага Княства Літоўскага: Кн. 43 (1523—1560): Кн. запісаў 43 (Коп. М 54 канца XVI ст.) / Падрыхт. В. С. Мянжынскі; НАН Беларусі, Ін-т гісторыі. — Мн.: Бел. навука, 2003. — 167 с.

ISBN 985-08-0542-0.

Адна найбольш цікавая з кніг серыі археаграфічных выданняў матэрыялаў Метрыкі — дзяржаўнага архіва Вялікага Княства Літоўскага, найвялікшага комплексу дакументаў па гісторыі Беларусі, Літвы, Украіны, некаторых рускіх зямель XV—XVIII стст. 43-я кніга (па нумарацыі Расійскага дзяржаўнага архіва старажытных актаў, г. Масква) — важная крыніца для даследавання заканадаўчай дзейнасці вярхоўнай улады, феадальнай гаспадаркі, сацыяльных, палітычных, этнічных, царкоўна-рэлігійных, культурных працэсаў, для вывучэння генеалогіі прадстаўнікоў прывілеяваных саслоўяў і гістарычнай геаграфіі, дзяржаўнай мовы Вялікага Княства Літоўскага. Матэрыялы кнігі праліваюць святло на дзейнасць канцылярыі ВКЛ і могуць быць выкарыстаны пры вывучэнні дыпламатыкі, гістарычнага дакументазнаўства. Дакументы кнігі даюць магчымасць прасачыць развіццё шляхецкага землеўладання, дапоўніць даныя па генеалогіі беларускіх шляхецкіх родаў. Вялікае значэнне маюць дакументы кнігі і для вывучэння гісторыі беларускіх гарадоў і сёлаў. Кніга ўводзіць у навуковы ўжытак цэлы шэраг матэрыялаў, невядомых дагэтуль даследчыкам.

Разлічана на навукоўцаў, выкладчыкаў, студэнтаў, усіх, хто цікавіцца гісторыяй старажытнай Беларусі, яе мовай, культурай.

УДК 930.22:94(476) «15»
ББК 63.3.(4 Бел)

ISBN 985-08-0542-0

© Мянжынскі В. С., падрыхтоўка, 2003
© Афармленне. УП «Беларуская навука», 2003

СОДЕРЖАНИЕ

УВОДЗІНЫ (<i>Валерый Мянжынскі</i>).....	5
INTRODUCTION (<i>Valery Mianzhynski</i>).....	19
ИЛЛЮСТРАЦИИ.....	30
ДЕЛА «КНИГИ» МЕТРИКИ ВЕЛИКОГО КНЯЖЕСТВА ЛИТОВСКОГО № 43.....	39
РЕЕСТР ДЕЛ.....	39
ТЕКСТ ДЕЛ.....	44
НАУЧНО-СПРАВОЧНЫЙ АППАРАТ.....	112
СПИСОК СОКРАЩЕНИЙ.....	112
УКАЗАТЕЛИ.....	114
Именной указатель.....	114
Географический указатель.....	126
Предметный указатель-словарь.....	133
ТАБЛИЦЫ.....	149
№ 1. Хронологический список документов.....	149
№ 2. Соотношение новых и старых шифров рукописи.....	150
№ 3. Формат и содержание надписей ярлыков спинки книги копии.....	150
№ 4. Перечень публикаций документов.....	150
СПИСОК ИЛЛЮСТРАЦИЙ.....	151
ПЕРЕЧЕНЬ РАЗНОВИДНОСТЕЙ ДОКУМЕНТОВ.....	152
ХРОНОЛОГИЧЕСКИЙ ПЕРЕЧЕНЬ ДОКУМЕНТОВ.....	153
CONTENTS.....	160
TURINYS.....	161
СОДЕРЖАНИЕ.....	162
ЗМЕСТ.....	163

ЗМЕСТ

УВОДЗІНЫ (<i>Валерый Мянжынскі</i>)	5
INTRODUCTION (<i>Valery Mianzhynsky</i>)	19
ІЛЮСТРАЦЫІ	30
СПРАВЫ «КНІГІ» МЕТРЫКІ ВЯЛКАГА КНЯСТВА ЛІТОЎСКАГА № 43	39
РЭЭСТР СПРАЎ	39
ТЭКСТ СПРАЎ	44
1. 1544.08.30 / 1555.01.04. Вільня. — «Лист» кар. поль., вял. кн. літ. Жыгімонта Аўгуста кіраўніку оўруцкай адміністрацыі, кн. Андрэю Цімафеевічу Капусце па скаргах мяшчан і слуг замка Оўруцкага з загадам надалей прытрымлівацца ліста судовага, раней ім наданага.....	44
2. 1555.01. Вільня. — Загад Жыгімонта Аўгуста брас-му і вен-му с-ту, кн. Богушу Фёдаравічу Карэцкаму вярнуць маёнткі брас-му зям. Раману Іванавічу Краснасельскаму, які вярнуўся з татарскага палону	46
3. 1555.01.04. Вільня. — Спавяданне пані Жыгімонтавай Шостакавай — Ганны Войцехаўны Нарбутавай перад ураднікамі, пасланцамі Жыгімонта Аўгуста, апошняе волі яе.....	47
4. 1555.01.07. Вільня. — Прызнанне п. Яна Міхайлавіча Зяновіча перад піс. Янам Гайкам, пасланцам Жыгімонта Аўгуста, апошняе волі яго — пацвярджэння сапраўднасці лістоў на маёмасць, раней ім складзеных	49
5. 1555.01.07. Вільня. — Прывілей Жыгімонта Аўгуста ўладыку пол., віцеб. і мсц. Герману Храбтовічу на архімандрыцтва манастыра царквы святога Міхаіла ў г. Полацку на Гарадцы	50
6. 1555.01.12. Вільня. — Пацвярджэнне Жыгімонта Аўгуста п. Астафію Багданавічу Валовічу куплі часткі фальварка пад Гародняй у гасп. дв. Сцяпана Янавіча Сапегі і яго жонкі Багданы ў поўную ўласнасць.....	51
7. 1555.02.13. Вільня. — Прывілей Жыгімонта Аўгуста гасп. пад. Багдану Іванавічу Шавулу на царкву ў г. Кіеве, заснаваную святым Кірылам, у пажыццёвае ўладанне	51
8. 1555.02.15. Вільня. — Прывілей Жыгімонта Аўгуста баярам, мяшчанам і ўсім падданым замка Белае Царквы на вольнасці ад усіх платаў і падачак, работ і паслуг замкавых, а таксама ад пошліны з продажу спіртных напіткаў у карчмах тэрмінам на дзесяць год.....	52
9. 1555.02.15. Вільня. — «Лист» Жыгімонта Аўгуста б-ну замка Белае Царквы Кузьму Макаравічу аб наданні яму селішча Наваселіцы на Настасцы пры ўмове выканання вайскавай службы.....	53
10. 1555.02.15. Вільня. — «Прывілей» пацвярджэнне Жыгімонта Аўгуста «листа» кіеўскага в-ды, чарнобыльскага дз-цы, кн. Фрэдрыха Глебавіча Пронскага белацаркоўскаму баяр. Васілю Алехнавічу Кажухоўскаму, яго жонцы і дзецям на селішча Глебаўскае ў р. Рпеня і на селішча Астравы ў р. Унва Кіеўскага п-та пры ўмове выканання вайскавай службы	54
11. 1554.06.01 / 1555.03. — Вільня. Пацвярджэнне Жыгімонта Аўгуста «тэстамент» гасп. дв. Нікіфарова (Міхаіла) Рыгоравіча Лавейкавіча гасп. дв. Яну Войцехавічу Белазору на маёнткі: двор і мястэчка ў Сарвах, дварэц з людзьмі ў Варнянах Ж-ай 3-лі ў поўную ўласнасць; а таксама сё-	

- лы і прысёлкі ў Каханавічах, Задзержы, Стараселлі, Доўгім, Орме, Галабоўшчызне, Сталовічах, Таболках (дварэц з людзьмі) Пол-га п-та і на двары ў замках Дрыса і Полацк да вяртання пазыкі з боку родных і крэўных Нікіфара Лавейкавіча пры ўмове выканання вайсковай службы вял. кн. 54
12. 1555.03.30. Салаты. — «Лист» Жыгімонта Аўгуста да м-ка гасп., канюшага і падканюшага вілен-га, дз-цы ляпунскага і валкініцкага, п. Юрыя Якубовіча Ваўчковіча і наступных дз-цаў гэтых двароў не чыніць перашкод і пакінуць б-р Т-га п-та Пятра і Марціна Янавічаў пры землях пуст. в-ці Ляпунскай Неманкоўшчызне і Юражкоўшчызне, нададзеных раней кар. поль., вял. кн. літ. Жыгімонтам І Старым іх бацьку, Яну Кчэстаўтуўту, да новага распараджэння вял. кн. на ўмове вайсковай службы 57
13. 1555.05.08. Петрыкаў. — Вызвольны ліст Жыгімонта Аўгуста вілен-му мешч. Сцяпану Мікалаевічу Воўкавічу, чынячы вольным дом яго ў г. Вільні на вуліцы Нямецкай ад пастою гасцей: паслоў, князёў і паноў, ураднікаў і дваран..... 58
14. 1555.06.10. Петрыкаў. — Прывілей Жыгімонта Аўгуста гасп. дв. Юрыю Янушавічу Быкоўскаму на будоўлю карчмы вольнай у маёнтку яго Сцяпкова ў поўную ўласнасць з правам не выплочваць пошліну ад продажу спіртных напіткаў 59
15. 1555.07.08. [Вільня] — Аб'яўленне і ўнясенне ў кнігі велікакняскай канцылярыі «листа записнога» ад 5 ліпеня 1555 г. гасп. дв. Міхайлы Макаравіча м-ку і піс. гасп., с-ту магіл-му і мед-му, п. Астафію Багданавічу Валовічу на заклад маёнтка Панерліцы і інш. у тым выпадку, калі ён той сумы сто коп гр., што да скарбу вінаваты, у вызначаны тэрмін не выплаціць 59
16. 1555.08.12. Вільня. — Загад («лист») Жыгімонта Аўгуста да дз-цы глушкага і быхаўскага, кн. Івана Васільевіча Саламярэцкага захаваць б-на дабышынскага Грышку Трошкавіча Казловіча пры ранейшым «листе» кн. І. В. Саламярэцкага аб наданні да 3-лі яго Дабосна пуст. 3-лі ў Брыкавічах у часовае ўладанне, на штогадовай выплаце вял. кн. па 12 гр 61
17. 1555.08.06. Вільня. — Прывілей пацвяджэнне Жыгімонта Аўгуста «листа-данины» кар. поль., вял. кн. літ. Жыгімонта І Старога крычаўскаму б-ну Пратасу Канстанцінавічу Ярцаву на селішча і 3-лю Холм у сувязі з аспрэчваннем апошняга з боку крычаўскіх сялян..... 61
18. 1555.10. — Спавяданне перад Жыгімонтам Аўгустам м-ка і піс. гасп., с-ты магіл-га і мед-га, дз-цы ўсвяцкага і азерацкага, п. Астафія Багданавіча Валовіча пра дамову з ім паноў Завішаў братоў — Яна і Малхера — аб перадачы маёнтка іх Лопі Ракуцеўскае Ков-га п-та ў абмен на пазычаныя ў яго грошы «на вечные часы» 62
19. 1555.11.12. Вільня. — Пацвяджэнне Жыгімонта Аўгуста пацвяджальнага «листа» ад 15 жніўня 1523 г. біскупа вілен-га, кн. Паўла Аляксандравіча Гальшанскага б-ну гасп. гальшанскаму Войцеху Юхнавічу Міхалаўскаму на службу людзей, 3-лю і агарод Вепрыкоўскі пад карчму ў Нуткениях, прыданых да спадчыннага маёнтка яго Рачкішкі, каля м. Гальшаны ў поўную ўласнасць пры ўмове нясення вайсковай службы вялікаму князю 63
20. 1555.05.12 / 1555.11.28. Вільня. — Пацвяджэнне Жыгімонта Аўгуста «тэстамента» нябожчыцы канюшынай гасп., пані Ярашавай Карыцкай — Ганны Андрэеўны Давойнаўны мужу свайму, канюшынаму гасп. дворнаму, дз-цу гераноенскаму, трабскаму і валожынскаму, п. Ярашу Карыцкаму, на маёнткі Астравец, Быцень, Гарадзішча, Святычы і іншую рухомую маёмасць да паўналецця сына яе Пятра 65
21. 1556.05.08. Вільня. — Прывілей Жыгімонта Аўгуста ложнічому гасп., дз-цы жосленскаму і дуніловіцкаму, п. Лукашу Ленскаму на пабудову ў маёнтку яго, двары Кгойцунішкі: маста на рацэ Жыжма, гаці на рацэ Войшалка, гасцінага дома і карчмы з правам браць сабе падаткі за карыстанне імі «на вечные часы» 68
22. 1556.04.18. Аліта. — Прывілей Жыгімонта Аўгуста гасп. дв. Якубу Вяжэвічу на пабудову карчмы вольнай у маёнтку яго Буцэвічы з дазволам не выплочваць «капшчызну» — падатак ад продажу спіртных напіткаў «на вечные часы» 69

23. 1556,06.29. Вільня. — Прывілей Жыгімонта Аўгуста судзі Т-га п-та Яну Мікалаевічу Волменскаму на пабудову карчмы вольнай у маёнтку яго Вадакцені з вызваленнем ад падатку з продажу спіртных напіткаў «на вечныя часы» 69
24. 1556.08.01. Вільня. — Пацвярджэнне Жыгімонта Аўгуста «листа» ад 7 ліпеня 1556 г. Станіслава Андрэвіча Чыжа п. Астафію Валовічу на трэцюю частку дараваных (1000 коп гр.) і на дзве часткі праданых (за 2000 коп гр.) «спадкавых» (па стрыечных братах панах Адаму, Сямёну і Льву Чыжах) маёнткаў: с. Гарадзея, Машэвічы ў Наўгародскім п-це; м. Здзітава ў Слоніўскім п-це; с. Горніца, м. Бераставіца ў Гарадзенскім п-це, а таксама падвор'яў і дворышчаў у г. Гародні і Наўгародку ў поўную ўласнасць 70
25. 1556.[01.20] / 1556.07.12. Вільня. — Спаваданне кухмістра гасп., цівуна вілен-га, дз-цы ўшпальскага і пнянскага, п. Войцеха Ясінскага перад урадам велікакняскай канцылярыі і ўпісанне ў кнігі гасп. «листа» на продаж дома ў г. Вільні муляру Марціну Астроўскаму (за 200 коп гр.), раней купленага В. Ясінскім у служ. в-ды вілен-га, п. Станіслава Магільніцкага 75
26. 1556.[03.26] / 1556.07.14. Вільня. — Спаваданне муляра Марціна Астроўскага перад піс. гасп., п. Янам Гайкам і ўпісанне ў кнігі гасп. «вызнанаго листа» аб тым, што ён бярэ на сябе абавязак выплочваць да скарбу гасп. штогод па 25 коп гр. да поўнага пагашэння ўзятай са скарбу (з дазволу вял. кн.) сумы 200 коп гр. на куплю дома ў г. Вільні ў кухмістра гасп., цівуна вілен-га, дз-цы ўшпальскага і пнянскага, п. Войцеха Ясінскага 77
27. 1556.09.02. Вільня. — Прывілей Жыгімонта Аўгуста вышагародскаму вілен-му Станіславу Андрэвічу Касінскаму на пабудову карчмы вольнай у маёнтку яго Пакосіна з вызваленнем ад падатку з продажу спіртных напіткаў «на вечныя часы» 78
28. 1556.07.20. Вільня. — Прывілей Жыгімонта Аўгуста зям. гасп. Шчаснаму Адамовічу на пабудову карчмы ў маёнтку яго Стравінікі пры дарозе вілен-ай з правам карыстання «вечнымі часамі» і абавязкам сачыць за парадкам 79
29. 1556.10.30. Варшава. — Прывілей Жыгімонта Аўгуста зям. гасп. Станіславу Якубавічу Раклевічу на пабудову карчмы ў маёнтку яго Алжоўскае с. Раклевічы з правам карыстання «вечнымі часамі» і абавязкам сачыць за парадкам 80
30. 1556.11.10. Варшава. — Перанясенне Жыгімонтам Аўгустам справы ляснічага падляшскага, п. Івана Іванавіча Лядскага з м-кам і піс. гасп., с-там тыкоцінскім, п. Янам Шымковічам з 1556 г. (дня св. Марціна) на наступны (на Грамніцы), у сувязі з пераносам судовай сесіі на гэты час 80
31. 1558.10.09. Варшава. — Прывілей Жыгімонта Аўгуста дв. гасп. Міхалу Мікалаевічу Радомскаму на пабудову карчмы ў маёнтку яго Мінелганы пры гасцінцы Вільня-Коўна з правам карыстання «вечнымі часамі» і абавязкам сачыць за парадкам 81
32. 1557.02.18. Вільня. — Прывілей Жыгімонта Аўгуста м-ку гасп., дз-цу перавальскаму, п. Крыштофу Юр'евічу Завішу на пабудову карчмы ў маёнтку яго пад Гацкам з правам карыстання «вечнымі часамі» і абавязкам сачыць за парадкам 81
33. 1557.03.20. Вільня. — «Оповеданье» кн. Сямёна Юр'евіча Слуцкага праз пасланца свайго перад урадам велікакняскай канцылярыі і запісанне ў кнігі гасп. скаргі, што ў час праезду яго са слугамі каля замка Слуцкага іх абстралялі слугі кн. Юрыя Юр'евіча Слуцкага — Аляксандр Пракавіч і Балцэр Раецкі 82
34. 1557.03.21. Вільня. — Прывілей Жыгімонта Аўгуста дв. гасп. Андрэю Янавічу Дзержку на пабудову карчмы ў маёнтку яго Бірулкішкі пры дарозе Вільня-Коўна з правам карыстання «вечнымі часамі» і абавязкам сачыць за парадкам 82
35. 1557.04.29. Вільня. — Прывілей Жыгімонта Аўгуста б-ну гасп. Марціну Андрэвічу Жвіклі на пабудову карчмы ў маёнтку яго Сухадолы пры дарозе Жупраны-Вільня з правам карыстання «вечнымі часамі» і абавязкам сачыць за парадкам 83

36. 1557.03.22. Вільня. — Прывілей Жыгімонта Аўгуста зям. гасп. Валентыю Міхайлавічу на пабудову карчмы ў маёнтку яго пры дарозе Жупраны-Вільня з правам карыстання «вечнымі часы» і абавязкам сачыць за парадкам 83
37. 1557.10.06. Вільня. — Пацвярджэнне Жыгімонта Аўгуста дв. гасп., п. Марціну Палецкаму «листа» даравальнага ад 12 красавіка 1557 г. в-ды т-га, с-ты мазырскага, дз-цы лідскага, в-сілішкага, беліцкага і самілішкага, п. Мікалая Юр'евіча Радзівіла на маёнтак яго Мацкішкі з чатырма службаі б-р путных і дваццаццю адной службаі людзей цяглых у поўную ўласнасць 84
38. 1558.03.01. Вільня. — Прывілей Жыгімонта Аўгуста пад. гасп. ковельскаму Яцку Кузьмічу Жабе на селішча Вольку Асоўскую ў в-ці Ковельскай паводле «листа данины» к-вы, вял. кнг. Боны і ўвяжчага с-ты ковельскага, п. Аляксандра Лашча, а таксама на дворышча пуст. у с. Дубна Ковельскай в-ці паводле «листа» піс. і скарбнага гасп., кн. Яна Макавецкага і с-ты ковельскага, п. Фронца Фальчэўскага да распараджэння вял. кн. 86
39. 1558.03.12. Вільня. — Пацвярджэнне Жыгімонта Аўгуста б-рам гасп. ж-ім Яну Сямашкавічу, яго братам Мікалаю і Войцеху трох «листов купчих» на землі Тыцейкаўшчыну, Кгавенаўшчыну, Бернуцеўшчыну Вяленскай в-ці Ж-ай з-лі, набытыя ім і іх бацькам Сямашкам Сярэйкавічам у б-на Ков-га п-та Тамаша Станіслававіча за 30 коп гр. у поўную ўласнасць, на ваеннай службе... 87
40. 1558.03.24. Вільня — Пацвярджэнне Жыгімонта Аўгуста дароўнага «листа» пані Мікалаевай Станіслававіча Глябовічавай — Настасі Вяншлаваўны Неміроўны ад 25 лістапада 1557 г. дач-цэ Раіне і яе мужу Якубу Красоўскаму на маёнтак Вераскава Наўгародскага п-та 88
41. 1556.05.08 / 1556.05.10. Вільня — Пацвярджэнне Жыгімонта Аўгуста «тэстамента» дз-цы даўгалішкага і опскага, п. Андрэя Марштына аб перадачы ўсіх маёнткаў як у Каруне Польскай, так і ў ВКЛ нашчадку Андрэю, а сумы гр. і маёмасці рухомай на м. Больнікі, Даўгялішкі, Опса, маёнтках Пягліцы, Аступы, Кершні, Корбажышкі — жонцы сваёй Сафіі і блізім, іншых каштоўных рэчаў — апекунам: падкамораму гасп., п. Мікалаю Трэбухоўскаму і п. Кандрату Кнофу 91
42. 1558.04.05 / 1558.04.08. [Вільня]. — Спаваданне перад Жыгімонтам Аўгустам дз-цы ясвоінскага, мытніка ковенскага, п. Івана Кунцовіча і сына яго Фёдара аб продажы паловы маёнтка Паннявежы Вількейскага п-та Ж-ай з-лі за 400 коп. гр. (раней купленага ў кухмістравіча гасп., п. Юрыя Едкі) чашніку кар., п. Мацею Петкавічу «навечность», а таксама занясенне ў кнігі гасп. «листа продажнаго» 95
43. 1558.04.12. Вільня. — Прывілей пацвярджэнне «навечность» Жыгімонта Аўгуста куплі войтам кіеў-ім Сямёнам Мялешкавічам у кіеў-іх зямлян Багдана Сцяпанавіча Дублянскага, Льва Івана-віча Воўкавіча зямель у Кіеўскім п-це: Юр'еўка на рацэ Вета (за 50 коп гр.), востраў Чатанаў на рацэ Дзясна (за 60 коп гр.) на службе вял. кн. у замку Кіеўскім 97
44. 1558.03.20. / [1558.04.13. Вільня]. — Пацвярджэнне Жыгімонта Аўгуста «листа» ад 20 сакавіка 1558 г. падч. гасп., с-ты дарагіцкага, п. Мікалая Пятровіча Кішкі Цеханоўскага і жонкі яго княжны Марыны Міхайлаўны Мсціслаўскай аб продажы за 300 коп гр. чацвёртай часткі маёнтка Заслаўе в-най вілен-ай, канцлеравай ВКЛ, пані Янавай Юр'евай Глябовіча — Ганне Фёдараўне Жаслаўскай 98
45. 1560.01.25. Вільня. — Пацвярджэнне Жыгімонта Аўгуста «листа данины» ад 16 сакавіка 1543 г. в-най вілен-ай, канцлеравай ВКЛ, с-ай бельскай і мазырскай, пані Альбрахтавай Марцінавіча Гаштольдавай — Сафіі Вярэйскай аб наданні касцёлу панны Марыі ў м. Трабы (плябану трабскаму, кн. Рыгору Сеніцкаму і наступным плябанам) маёнтка-дварца Чэзмакаўскі і з-лі пуст. Дзмітраўшчына «навечность» 101
46. 1560.07.13. Вільня. — «Оповедане» перад Жыгімонтам Аўгустам с-ты луцкага, кн. Андрэя Міхайлавіча Сангушкавіча Кашырскага і занясенне ў кнігі гасп. скаргі аб тым, што ключнік, гараднічы і мастаўнічы замка Луцкага і мытнік валынскі, войт луцкі Іван Яцкавіч Борзабагаты яшчэ з 1555 г не вярнулі суму ў 200 коп гр. за маёнтак Сухая Воля 103

47. 1560.07.18. Вільня — «Лист» Жыгімонта Аўгуста да с-ты мсц-га і радомльскага, кн. Івана Васільевіча Саламярэцкага пакінуць б-р мсц-іх Лявона і Сцяпана Зяньковічаў пры землях пуст. Мсц-га п-та сел. Кузняцоўшчына, з-лі Кананоўшчына, пашні дворнай Дабрасельскай паводле «листов» першых с-таў мсц-іх: кн. Васілія Андрэвіча і Івана Васільевіча Палубенскіх на службе ваеннай да новага распараджэння вял. кн.	104
48. 1559.05.02. / 1560.09.26. Вільня — Спавяданне зям. гасп. Сафіі Янаўны Мацеевіча Целічанкі асабіста і ад імя яе мужа зям. гасп. ков-га Міхайлы Сабестыяна Шэмбеля перад урадам велікакняскай канцылярыі і занясенне ў кнігі гасп. «листа зоставнога» зям. гасп., п. Станіславу Мікалаевічу Ракіцкаму і яго жонцы пані Барбары Марцінаўне на дзве часткі маёнткаў: Малая Лінкаўка, м. Лінкава, пуст. Будгінішкі, Двапішкі Упіцкай в-ці Т-га п-та; людзей і з-лі ў Ар'янах, каля м. Кернава, пуст. Паўлаўшчына, дварэц Астроў, пуст. Ісаеўшчына ў Рускім Сяле Вілен-га п-та за 300 коп гр.	105
49. 1559.04.02 / 1560.09.26. Вільня. — Спавяданне зям. гасп. Соф'і Янаўны Мацеевіча Целічанкі асабіста і ад імя яе мужа зям. гасп. ков-га Міхайлы Сабестыяна Шэмбеля перад урадам велікакняскай канцылярыі і занясенне ў кнігі гасп. «листа продажнога» зям. гасп., п. Станіславу Мікалаевічу Ракіцкаму і яго жонцы пані Барбары Марцінаўне на трэцюю частку маёнткаў: Малая Лінкаўка, м. Лінкава, пуст. Будгінішкі, Двапішкі Упіцкай в-ці Т-га п-та; людзей і з-лі ў Ар'янах, каля м. Кернава, пуст. Паўлаўшчына, дварэц Астроў, пуст. Ісаеўшчына ў Рускім Сяле Вілен-га п-та за 200 коп гр. у поўную ўласнасць.	107
50. 1560.08.23. Вільня. — «Лист» Жыгімонта Аўгуста да м-ка і піс. гасп., с-ты магіл-га і медніцкага, дз-цы ўсвяцкага і азерацкага, п. Астафія Валовіча аб дараванні плябану касцёла св. Троіцы ў м. Меднікі Шчаснаму Красоўскаму і браціі яго адной валокі зямлі ў якасці дзесяціны касцёлу медніцкаму з загадам с-ту медніцкаму зрабіць гэта на месцы і даць ім свой «лист»	109
51. 1560.08.22. Вільня. — Прывілей «позволене» Жыгімонта Аўгуста татарам п-та Вілен-га Абрагіму і Алею Бахтыяровічам купіць у татар п-та Наўгародскага: Усяіна Малікбашыча, у дзяцей яго брата Асана Малікбашыча і іншых татар маёнткаў, зямлі і людзей на ўмовах выканання ваеннай службы і ўсіх павіннасцяў з гэтых купляў	110
НАВУКОВА-ДАВЕДАЧНЫ АПАРАТ	112
СПІС СКАРАЧЭННЯЎ	112
ПАКАЗАЛЬНІКІ	114
Імяны паказальнік	114
Геаграфічны паказальнік	126
Прадметны паказальнік-слоўнік	133
ТАБЛІЦЫ	149
№ 1. Храналагічны спіс дакументаў	149
№ 2. Суадносіны новых і старых шыфраў рукапісу	150
№ 3. Фармац і змест надпісаў ярлыкоў спінкі кнігі копіі	150
№ 4. Пералік публікацый дакументаў	150
СПІС ІЛЮСТРАЦЫЙ	151
ПЕРАЛІК РАЗНАВІДНАСЦЕЙ ДАКУМЕНТАЎ	152
ХРАНАЛАГІЧНЫ ПЕРАЛІК ДАКУМЕНТАЎ	153
CONTENTS	160
TURINYS	161
СОДЕРЖАНИЕ	162
ЗМЕСТ	163

Навуковае выданне

**МЕТРЫКА
ВЯЛКАГА КНЯСТВА
ЛІТОВСКАГА**

КНИГА 43

(1523—1560)

Кніга запісаў

(Копія канца XVI ст.)

Падрыхтаваў

Мянжынскі Валерый Станіслававіч

Рэдактар *М. А. Паддубская*

Мастак *А. А. Кулажэнка*

Мастацкі рэдактар *В. А. Жахавец*

Тэхнічны рэдактар *Т. В. Лецьен*

Камп'ютарная вёрстка *С. М. Касцюк*

Падпісана ў друк 19.05.2003 г. Фармац 60×84¹/₈. Папера афс. № 1.
Гарнітура Таймс. Афсетны друк. Ум. друк. арк. 19,53. Ум. фарб.-
адб. 20,46. Ул.-выд. арк. 14,7. Тыраж 700 экз. Заказ 638.

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства

«Выдавецтва «Беларуская навука».

ЛІВ № 13 ад 31.12.2002 г.

220141. Мінск, Старабарысаўскі тракт, 40.

Рэспубліканскае ўнітарнае паліграфічнае прадпрыемства

«Баранавіцкая ўзбуйненая друкарня».

ЛПІ № 122 ад 30.12.2002 г.

225320. Баранавічы, Савецкая, 80.